

Наша мова солов'їна

До Дня української писемності і мови.

Мета: Формувати розуміння того, що українська мова - наш скарб, без якого не може існувати ні народ, ні Україна як держава. Розширювати знання про красу і багатство української мови. Ознайомити дітей з українськими обрядами і звичаями. Пробудити почуття національної гідності.

Виховувати любов до рідної мови, рідного краю, його традицій, почуття поваги до всього свого, українського, бажання розмовляти рідною мовою.

Обладнання: Вишивані рушники, хліб, калина, малюнки герба, прапора України, портрет Т. Г. Шевченка, плакати "Без мови рідної, юначе, й народу нашого нема", "Кажуть, дитино, що мова наша - солов'їна".

Хід свята:

Ведуча 1: Добрий день вам, добрі люди!

Хай вам щастя-доля буде,
Не на день і не на рік,
А на довгий-довгий вік.

Бібліотекар: Шановні діти, гості, запрошуємо вас на свято української мови.

Батьківщина починається з батька і матері, з оселі, де ви вперше побачили світ, з мови, якою розмовляють ваші батьки, з подвір'я, по якому ви бігали, з села чи міста, з України, де ви народилися. А Україна - це наша Батьківщина. У нашій світлиці сьогодні тепло і світло, тож давайте поговоримо про Україну, про нашу рідну мову.

Пісня: «Українська мова»

Ведуча 2: Люблю тебе, моя Вітчизно мила,

Твої поля і небо голубе,
Бо ти дала мені малому крила.
То як же не любить мені тебе!

Люблю тебе я, мила Україно!

І все зроблю, щоб ти завжди цвіла.

Я буду вчитись в школі на "відмінно",

Щоб мною ти пишатися могла!

Ведуча 1: Люблю твої ліси, струмки, джерельця

І все-усе, що є в моїм краю!
Тепло долонь, і розуму, і серця
Я Україні милій віддаю!

Україна моя починається
Там, де доля моя усміхається,
І, як небо, як даль солов'їна,
Не кінчається Україна.

Ведуча 2: Україно! Ти для мене диво!
І нехай пливе за роком рік,
Буду, мамо, горда і вродлива,
З тебе дивуватися повік.

Ведуча 1: На землі великій
Є одна країна:
Гарна, неповторна,
Красна, як калина.

І живуть тут люди
Добрі, працьовиті,
І скажу, до речі,
Ще й талановиті.

Ведуча 2: Землю засівають.
І пісні співають,
На бандурі грають
І вірші складають

Про ліси і гори,
І про синє море,
Про людей і квіти...
То скажіть же, діти,
Що це за країна?
Разом.

Наша славна Україна!

Пісня: "Це моя Україна"

1-й учень
Земля моя, найкраща і єдина!
Я спів твій серденьком своїм ловлю!
Моя найкраща в світі Україна,
Я щиро й віддано тебе люблю!

2-й учень
Мій край чудовий — Україна!
Тут народились ти і я.

Тут над ставком верба й калина,
Чарівна пісня солов'я.

3-й учень
Все найдорожче в цілім світі,
Бо тут почався наш політ.
Цвітуть волошки сині в житі,
Звідсіль ведуть дороги в світ.

4-й учень

А найдорожча рідна мова —
Джерельцем радісно дзвенить.
І мила пісня колискова,
Чумацький Шлях кудись зорить.

5-й учень

Всіх нас єднає рідна мова,
Всіх, хто живе у цім краю.
Вона прекрасна, світанкова,
Я в ній свою насагу п'ю.

6-й учень

Бо наша рідна мова-мати,
Снагу і силу нам дає.
Нам стежку в світ дано топтати,
Поки в нас рідна мова є!

7-й учень

І як гуртом, не поодинці,
Почнемо в світ її нести,
То й доти будем — українці
Поміж народів сміло йти!

8-й учень

А знехтуємо рідне слово —
Земля цього нам не простить,
То ж сьай над світом, рідна мово!
Тобі в віках судилось жить!

9-й учень

Цвіти і смійся, рідне слово!
У серці щирому звучи!
Моя чарівна, рідна мово,
Лети над світом не мовчи!

Бібліотекар: Діти, ми не завжди собі уявляємо те, яке багатство є у кожного з нас, його ми не завжди помічаємо, не завжди цінуємо. Але без нього ми не можемо жити. Ви здогадалися, що я маю на увазі?

Учні (разом). Це наша рідна мова!

Ведуча 1: Кожен народ гордий з того, що він має свою державу, свою мову, волю і гарне життя у своїй країні. Кожен народ - патріот своєї країни, він любить її, поважає її закон і бореться за її незалежність і волю, якщо того немає.

Ведуча 2: А ми, українці, тільки зовсім недавно здобули свою незалежність, у 1991 р. Тепер у нас є свої держава, воля, своя мова. І хоч як не глумилися із нашої мови, принижували і забороняли, не хотіли слухати і чути її мелодіку звучання, а сьогодні вона відроджується.

Ведуча 1: Бо й не замовкла в устах патріотів рідного слова, звучала в народній пісні, бо люди берегли її, як перлину, щоб колись заговорити нею на повний голос. Яка ж вона чиста, гарна, багата і мелодійна, наша українська мова.

Ведуча 2:

Яка ж багата рідна мова!
Увесь чарівний світ у ній!
Вона барвиста і чудова,
І нищити її не смій!

Вона про все тобі розкаже,
Чарівних слів тебе навчить,
Усе розкриє і покаже,
Як правильно у світі жить.

Ведуча 1: В ній стільки слів, що й не збагнути!

І приказок, і порівнянь.

А мову знаючи, здобути

Ти зможеш просто безліч знань.

Ведуча 2: Вона нам рідна, як мама і тато, як та земля, на якій ви зростаєте. Бо це мова, яку ми всі чуємо змалку, якою ми промовили перші слова. Ця мова зрозуміла всім нам. Бо без мови немає народу. І так само, як у кожної людини є одна мама, так і мова рідна лише одна. Людина може знати дві, три і більше мов, але рідною залишається материнська мова.

Ведуча 1: Земля українська стародавня, така ж давня і наша мова. Учені довели, що вік нашої мови — 7 тисяч років. З покоління в покоління, в часи розквіту та падіння передавали нам предки цей скарб. Народ плекав рідну мову у піснях, легендах, переказах і передавав від роду до роду, щоб не загинула.

Ведуча 2: Рідна мова. І чується лагідний, теплий голос матері, яким вона будить нас уранці. Хіба ще хтось вміє промовляти такі слова, як наші українські мами? Адже цілий світ визначає, що українська мова - чудова, мелодійна, багата.

Ведуча 1: Із слова починається людина,
Із мови починається людина,
Моя ласкава, мамина, єдина -
Щебече соловейко на весь світ.

Ведуча 2: Бентежна, тополина,
калинова,
Не випита, не вибрана до дна -
Це наша українська рідна мова,
Немов бандури вічної струна.

Пісня: «Мова єднання»

Бібліотекар: Ось бачите, діти, яка багата і чудова українська мова. Вона, мов кринична вода, яку черпаєш, а їй немає ні кінця, ні краю.

Діти, ви, мабуть, і прислів'я знаєте? Проведемо гру «Продовж прислів'я»:

Ведуча 1:

1. Без верби і калини нема... (України)
2. Хто багато читає, той багато... (знає)
3. Книга вчить, як на світі... (жить)
4. Слово до слова – зложиться...(мова)
5. Всюди добре, а дома... (найкраще)
6. Жити – Вітчизні... (служити)
7. З книгою подружишся, розуму... (наберешся)

Ведуча 2: Немає у світі людини, яка б не любила казок і не чула їх. А чи зможете ви відгадати назви тих, які склав український народ?

Діти. Так!

Ведуча 1: Із казкою ми вже стрічались не раз,
І знову вона завітала до нас,
В казках є завжди перешкоди, та знаєм
Для творчих дітей їх ніколи немає!

Бібліотекар:Отже, розпочинаємо вікторину «З якої це казки?»

Ведуча 2: Не тримали сина й доні
У своїх вони долонях.
Тож пішов дідусь у ліс,
Деревиночку приніс.
У колісочку поклали,
Бабця нічку колихала,
А на ранок в ній синочок
Та й відкрив розумні очка.
Як же зветься це хлоп'ятко,
Любі хлопчики й дівчатка?   («Івасик-Телесик»)

Ведуча 1: Це маленька горошина
Принесла в родину сина.
Мав таку цей хлопець силу,
Що зміюку підкорила.
Визволив сестру, братів,
Простить зради не схотів,
То ж пішов у світ блукати,
Долі кращої шукати.
Відгадайте без підказки,
Із якої герой казки?   («Котигорошко»)

Ведуча 2: Дівчина, хоч і кривенька,
Роботяща, моторненька,
Як гніздо її спалили,
То з качками полетіла.
Всі ви знаєте цю казку,
То ж назвіть її, будь ласка!   («Кривенька качечка»)

Ведуча 1: У лисички розкошує
Спить у ліжку і жирує.
Цей котюра ну й доскоцький! А назвав себе...   («Пан Коцький»)

Ведуча 2: Ця брехуха – і рогата

І баньката й бородата.

Обдурила свого діда,

Принесла в родину біди,

Хату в зайчика украла,

Жити в домі цьому стала.

Добрий рак її прогнав

І зайчика врятував.

Як же звати цю рогату

Вередуху бородату? («Коза-Дереза»)

Ведуча 1: Він любив пісні співати.

Від звірят усіх тікати.

Скік! Тут був, і вже – нема!

І шукать його – дарма!

Та лисичка його з'їла,

Ба! Таки перехитрила! («Колобок»)

Ведуча 2: Хто журавлика вітав,

Ще й кашкою пригощав?

Пригадайте-но, будь ласка,

Із якої герой казки? («Лисичка та Журавель»)

Ведуча 1: Це який такий бичок,

Не простий – а третячок,

Дуже, дуже він був ловкий,

Упіймав ведмедя, вовка,

Зайчика, а ще – лисичку,

Хоч і сам він невеличкий.

Допоміг і бабі, й діду

Пережити їхні біди. («Солом'яний бичок»)

Ведуча 2: «Гуси, гуси, гусенята!

Візьміть мене на крилята

Та й понесіть до батенька.

А в батенька їсти й пити,

Ще й хороше походити». («Івасик-Телесик»)

Ведуча 1: «Мій котику, мій братику!

Несе мене лиса За кленові ліса,

За крутії гори,

За бистрії води...» («Котик і півник»)

Ведуча 2: Що за хатка на узліссі?

Вся ворушиться, дрижить.
Де не взявсь Кабан біжить,
Тут і Вовк іде, й Ведмідь,
Кожен в хатці хоче жить.
Так же тісно їм усім —
Ось-ось-ось порветься дім.
(«Рукавичка»)

Ведуча 1: Далі казка ось така:

Знайшов Півник колосок,
Змолот боршна мішок,
Спик негайно у печі
Пиріжки та калачі,
Мишенят не пригощав,
Бо жоден із них не працював.
(«Колосок»)

Бібліотекар: Нашу мову не можна уявити без загадок. Їх складають про все на світі. А ви любите загадки? Відгадайте загадки: